

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 40Csp/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1417200199
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Kubiš
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2017:1417200199.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV sudcom JUDr. Michalom Kubišom v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, 810 00 Bratislava, proti žalovanému: Q. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. X. XXXX/XX, XXX XX W., o zaplatenie 3 595,79 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 3 084,74 eura spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 3 084,74 eura od 20.02.2014 do zaplatenia, a to v pravidelných mesačných splátkach po 30 eur splatných vždy do 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas.
- II. Súd žalobu vo zvyšnej časti zamietá.
- III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 71,56 %.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca (spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130) sa žalobou doručenu súdu dňa 12.01.2017 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 3 595,79 eura s príslušenstvom z titulu nesplatennej pôžičky. Na odôvodnenie žaloby uviedol, že so žalovaným uzatvoril dňa 21.05.2013 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXX, na základe ktorej mu poskytol pôžičku vo výške 4 303,80 eura. Žalovaný sa zaviazal pôžičku splácať v pravidelných 30 mesačných splátkach v sume 143,46 eura. Do dnešného dňa žalovaný uhradil sumu 213,20 eura. Keďže žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas, dňa 19.02.2014 úver zosplatnil. Do dnešného dňa však žalovaný dlžné splátky neuhradil.
2. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril.
3. Uznesením č.k. 40Csp/2/2017-24 zo dňa 06.07.2017 súd pripustil, aby do konania na miesto pôvodného žalobcu vstúpil terajší žalobca (spoločnosť Intrum Justitia Slovakia, s.r.o.).
4. Súd nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie na termín 12.12.2017. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju ako aj žalobcovu neúčast' na pojednávaní s tým, že súhlasil s pojednávaním v ich neprítomnosti. Súd preto v zmysle § 180 C.s.p. vec prejednal v ich neprítomnosti.
5. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že momentálne nemá z čoho zaplatiť dlžnú sumu, je na dôchodku, jeho dôchodok predstavuje 320 eur mesačne, má jednu exekúciu, kde mu strhávajú 60 eur mesačne,

býva v podnájme, kde platí 150 eur mesačne a má ešte výdavky aj na stravu, preto by chcel požiadať o splátky okolo 30 eur.

6. Súd pri rozhodovaní vychádzal z nasledovného skutkového stavu:

6.1. Dňa 21.05.2013 spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. uzavrela so žalovaným zmluvu o poskytnutí účelovej pôžičky (č.l. 3 spisu), na základe ktorej poskytla žalovanému pôžičku vo výške 3 297,94 eura s tým, že žalovaný sa zaviazal pôžičku splácať v 30 mesačných splátkach po 143,46 eura, celková suma pôžičky predstavovala 4 303,80 eura, celkové náklady spotrebiteľa 1 005,86 eura, ročná úroková sadzba 24,04 %, RPMN 24,04 %, priemerná RPMN 19,53 %, termín konečnej splatnosti november/2015. Listom zo dňa 24.01.2014 (č.l. 5 spisu) spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. vyzvala žalovaného na okamžitú úhradu dlžných splátok vo výške 1 248,13 eura, v opačnom prípade dôjde k vyhláseniu splatnosti celého úveru. Z prehľadu splátok a úhrad (č.l. 6 spisu) súd zistil, že žalovaný uhradil spolu 213,20 eura. Listom zo dňa 21.03.2017 (č.l. 23 spisu) spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. oznámila žalovanému, že pohľadávku zo zmluvy o poskytnutí účelovej pôžičky postúpila na žalobcu.

7. Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:

7.1. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o poskytnutí pôžičky (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

7.2. Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, 5a).

7.3. Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

7.4. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

7.5. Podľa § 9 ods. 2 písm. f), k) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:
f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

7.6. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

7.7. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „O.z.“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

7.8. Podľa § 52 ods. 3 O.z. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

7.9. Podľa § 52 ods. 4 O.z. spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

7.10. Podľa § 524 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „O.z.“) veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

7.11. Podľa § 524 ods. 2 O.z. s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

7.12. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta O.z. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

7.13. Podľa § 517 ods. 2 O.z. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

7.14. Podľa § 3 nariadenia č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

8. Z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že pôvodný žalobca (spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s.) uzatvoril so žalovaným zmluvu o poskytnutí účelovej pôžičky, ktorá spĺňa všetky znaky zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. d) v spojení s § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže pôvodný žalobca poskytol žalovanému úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti (ako to vyplýva z výpisu z obchodného registra pôvodného žalobcu) a zároveň žalovaný nekonal v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania (v tejto súvislosti nebol tvrdený ani preukázaný opak). Uzatvorená zmluva je zároveň spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1, 3 a 4 O.z., ktorá má podobu štandardnej formulárovej zmluvy typickej tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch opakovane a žalovaný ako spotrebiteľ vzhľadom na jej formulárovú predtlač, jej obsah nemohol žiadnym podstatným spôsobom ovplyvniť. Poskytnutý úver je úverom spotrebiteľským v zmysle § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, z čoho vyplýva, že uzatvorená zmluva musí okrem všeobecných náležitostí spĺňať aj osobitné (sprísnené) náležitosti ustanovené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Po preskúmaní uzatvorenej zmluvy však súd zistil, že tomu tak nie je. Zmluva o poskytnutí účelovej pôžičky zo dňa 21.05.2013 totiž neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch) a údaj o výške, počte a termínoch splátok v rozdelení na istinu, úroky a iné poplatky (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch). Pokiaľ ide o údaj o termíne konečnej splatnosti úveru, v zmluve je uvedené iba november/2015, čo však nemožno považovať za dostatočne konkrétne vymedzenie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru musí byť totiž vyjadrený konkrétnym dátumom (s uvedením dňa, mesiaca a roka), aby spotrebiteľ jednoznačne vedel, kedy má vykonať poslednú úhradu bez toho, aby sa vystavil hrozbe sankcie v prípade nedodržania tohto termínu, a to iba z toho dôvodu, že pôvodný žalobca (ktorý zmluvu vopred jednostranne formulárovým spôsobom predpripravil) tento termín nevymedzil dostatočne určito (porov. rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 17Co/2/2015 zo dňa 14.07.2015, rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 16Co/267/2015 zo dňa 18.02.2016, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/151/2012 zo dňa 19.09.2012). Pokiaľ ide o údaj o výške, počte a termínoch splátok v rozdelení na istinu, úroky a iné poplatky, okrem toho, že v zmluve nie je vôbec uvedený termín jednotlivých splátok, v zmluve je uvedená iba výška mesačnej splátky (143,46 eura), z čoho však nie je možné zistiť, koľko z nej predstavuje samotná istina, koľko úrok a koľko iné poplatky. Zákonom stanovené členenie splátky na istinu, úroky a iné poplatky nie je svojvoľné, ale predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a zároveň, aby si veriteľ voči dlžníkovi nemohol uplatňovať aj také nároky, na ktoré nemá právo (porov. napr. rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 11Co/102/2013 zo dňa 15.05.2013, rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 6Co/523/2014 zo dňa 25.06.2014, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/203/2015 zo dňa 15.04.2015, rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 5Co/214/2016 zo dňa 28.06.2016, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 17Co/2/2015 zo dňa 14.07.2015, rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 10Co/265/2015 zo dňa 30.11.2015, rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 10Co/443/2015 zo dňa 29.01.2016, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/151/2012 zo dňa 19.09.2012, rozsudok Okresného súdu Čadca sp. zn. 16C/297/2014 zo dňa 23.06.2015, rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 6C/154/2015 zo dňa 24.04.2015, rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 11C/70/2015 zo dňa 05.05.2015, rozsudok Okresného súdu Svidník sp. zn. 8C/31/2014 zo dňa 21.04.2015, rozsudok Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 9C/88/2014 zo dňa 29.10.2014, rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 17C/335/2014 zo

dňa 15.04.2015, rozsudok Okresného súd Skalica sp. zn. 5C/178/2014 zo dňa 20.08.2015, rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 27C/22/2015 zo dňa 17.02.2015, rozsudok Okresného súd Prešov sp. zn. 9C/147/2013 zo dňa 24.11.2014, rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 15C/59/2013 zo dňa 11.04.2014, rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 10C/14/2014 zo dňa 24.04.2014, a mnoho ďalších, všetky v tomto rozsudku citované rozhodnutia dostupné na <https://obcan.justice.sk/infosud/-/infosud/zoznam/rozhodnutie>, v ktorých súdy v obdobných spotrebiteľských veciach dospeli k rovnakému záveru o nesplnení uvedenej náležitosti v zmluvách o spotrebiteľských úveroch, kde bola splátka úveru vyjadrená rovnako ako v prejednávanej veci, t.j. bez jej členenia na istinu, úroky a iné poplatky). Absencia vyššie uvedených náležitostí má pritom v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Keďže v konaní bolo preukázané (nebolo to ani sporné), že pôvodný žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 3 297,94 eura, pričom žalovaný uhradil celkom sumu 213,20 eura, súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi (ktorého aktívna vecná legitímácia v konaní bola preukázaná oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 21.03.2017) iba rozdiel medzi uvedenými sumami, t.j. sumu 3 084,74 eura, a to spolu s úrokmi z omeškania (keďže žalovaný sa dostal s úhradou svojho dlhu do omeškania) vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania (§ 517 ods. 1 prvá veta, ods. 2 O.z. v spojení s § 3 nariadenia č. 87/1995 Z.z.), t.j. vo výške 5,25 % ročne, a to v súlade so žalobnou žiadosťou odo dňa 20.02.2014 (keďže v tom čase už žalovaný vzhľadom na list zo dňa 24.01.2014, ktorým spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. úver zosplatnila, bol v omeškaní). Vo zvyšnej časti žalovanej sumy 511,05 eura (3 595,79 eura - 3 084,74 eura) spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 511,05 eura od 20.02.2014 do zaplatenia (ako príslušenstva pohľadávky zdieľajúceho jej osud) súd žalobu zamietol. V tejto súvislosti súd tiež poukazuje na to, že žalobca si v rámci žalovanej sumy uplatnil aj náklady na vymáhanie pohľadávky v sume 29,84 eura, ktoré však žiadnym spôsobom nepreukázal (ich základ ani výšku), preto mu ich súd nepriznal.

9. Pre úplnosť súd uvádza, že k žalobe boli priložené aj Všeobecné obchodné podmienky (č.l. 4 spisu), ktoré sú však písané podstatne drobnejším písmom ako základné údaje týkajúce spotrebiteľského úveru obsiahnuté v zmluve o poskytnutí účelovej pôžičky. Aj keby však Všeobecné obchodné podmienky obsahovali niektoré z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nemalo by to žiadny vplyv na rozhodnutie súdu. Z ustanovenia § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch totiž jednoznačne vyplýva, že tieto náležitosti musia byť súčasťou samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a nie iného dokumentu (teda ani Všeobecných obchodných podmienok, ktoré nie sú navyše žalovaným ani podpísané, a teda nie je ani zrejmé, či s nimi bol pri uzatváraní samotnej zmluvy riadne oboznámený). Všeobecné obchodné podmienky by mali slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo potrebné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru. Nemali by slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej forme dodávateľ skryl dojednanie pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa uniknú (porov. napr. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3512/11 zo dňa 11.11.2013). Za úplne neprípustné považuje súd, ak pôvodný žalobca (ktorý Všeobecné obchodné podmienky vopred jednostranne formulárovým spôsobom predpripravil a naformuloval, vrátane zvolenia veľkosti písma) umiestnil do nich esenciálne náležitosti zmluvného vzťahu týkajúceho sa spotrebiteľského úveru (požívajúceho zvýšenú ochranu spotrebiteľa ako slabšej strany zmluvného vzťahu). Pôvodnému žalobcovi nič nebránilo, aby tieto náležitosti uviedol priamo do zmluvy. Pokiaľ tak neurobil, ale uviedol ich vo Všeobecných obchodných podmienkach písaných podstatne drobnejším písmom ako základné údaje týkajúce spotrebiteľského úveru obsiahnuté v zmluve o poskytnutí účelovej pôžičky, tak okrem toho, že konal v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch, konal za vyššie uvedených okolností aj v rozpore s dobrými mravmi. Zásada poctivosti ako súčasť kategórie dobrých mravov sa totiž okrem iného prejavuje aj tým, že text zmluvy musí byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný, čo platí aj o obchodných podmienkach, pokiaľ majú tvoriť skutočnú súčasť zmluvy.

10. Súd umožnil žalovanému v súlade s ustanovením § 232 ods. 4 C.s.p. splácať dlžnú sumu v splátkach zohľadňujúcich jeho momentálnu nepriaznivú finančnú, majetkovú a celkovú sociálnu situáciu, v ktorej sa nachádza (a ktorú mal súd za preukázanú jeho výsluchom na pojednávaní dňa 12.12.2017, kde vypovedal, že je na dôchodku, jeho dôchodok predstavuje 320 eur mesačne, má jednu exekúciu, kde mu strhávajú 60 eur mesačne, býva v podnájme, kde platí 150 eur mesačne, jeho výdavky na stravu predstavujú 100 eur mesačne, nevlastní žiadnu nehnuteľný majetok ani hnuťelný majetok väčšej hodnoty.). Súd mal za to, že uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť celú priznanú sumu naraz, resp.

vo vyšších splátkach, by bolo pre žalovaného za jeho momentálnej situácie neprímerane prísne až nespiteľné. Súd má zároveň za to, že žalobca nebude týmto rozhodnutím na svojich právach žiadnym výraznejším spôsobom dotknutý, a to zvlášť za situácie, keď v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky žalovaným riadne a včas, nastane splatnosť celej nesplatennej časti dlžnej sumy.

11. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 C.s.p. v spojení § 262 ods. 1 C.s.p.. Žalobca mal v konaní iba čiastočný úspech, a to v rozsahu 85,78 % uplatneného nároku (vypočítaný ako rozdiel medzi uplatneným nárokom - suma 3 595,79 eura, úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 3 595,79 eura od 20.02.2014 do vyhlásenia rozsudku /vyčíslený na sumu 719,94 eura/, a priznaným nárokom - suma 3 084,74 eura, úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 3 084,74 eura od 20.02.2014 do vyhlásenia rozsudku /vyčíslený na sumu 617,62 eura/). Žalovaný mal potom úspech v rozsahu 14,22 %. Po odpočítaní úspechu žalovaného od úspechu žalobcu, súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 71,56 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozsudkom, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.